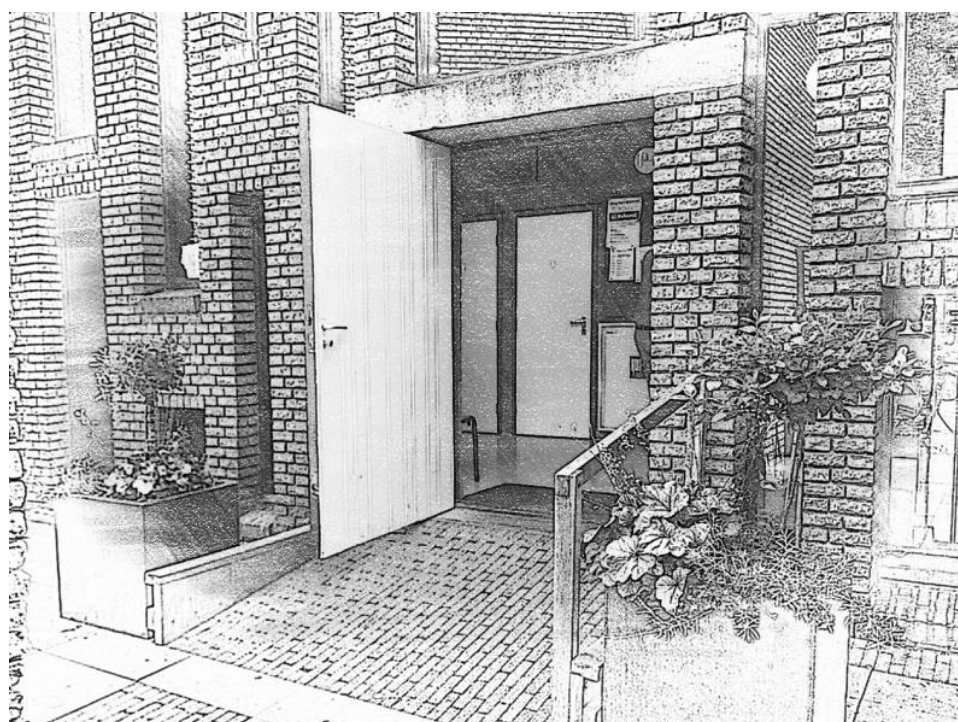

de schakel

Gemeentebld
Doopsgezinde Gemeente Dordrecht
Vrije Evangelische Gemeente Dordrecht
Schakel jaargang 51 nr. 8, september 2024

Adressen Doopsgezinde gemeente

Bezoekadres: S.M. Hugo van Gijnweg 12, Dordrecht
www.dgdordrecht.doopsgezind.nl
kr@dgdordrecht.doopsgezind.nl

Predikant: ds. N.J.Cuperus
tel: 070-3584961/06-51581314
e-mail: predikant@dgdordrecht.doopsgezind.nl

Voorzitter: mw. J. Manting tel: 06-22985909
e-mail: voorzitter@dgdordrecht.doopsgezind.nl

Secretariaat: vacant, e-mail:
secretariaat@dgdordrecht.doopsgezind.nl

Penning-
meester: mw. E.C. Roodhuijzen
e-mail: bh@dgdordrecht.doopsgezind.nl

Klein beraad: e-mail: kr@dgdordrecht.doopsgezind.nl

Verhuur: mw. W. Luytjes, e-mail:
verhuur@dgdordrecht.doopsgezind.nl

Leden-
administratie: J.G.J. Dekkers
e-mail:
ledenadministratie@dgdordrecht.doopsgezind.nl

Organist: W. Wagenaar

Bank: Doopsgezinde gemeente Dordrecht,
IBAN NL44 ABNA 0627 4808 37

Website: www.dgdordrecht.doopsgezind.nl

Facebook: www.facebook.com/dgdordrecht

Kerkdiensten september

De diensten beginnen, wanneer niet anders vermeld, om 10.15 uur in de Doopsgezinde kerk.

1 september

Voorganger:

Organist:

Lezeres:

Ouderling van dienst:

Gastvrouw:

Kosters:

Collectedoelen:

VEG

Ds. Han Cuperus

Kees Kleingeld

Renate Houtman

Renate Houtman

Riet Heijlaerts

Jo en Piet van Ham

Eigen gemeente en Stichting Debster's

8 september

Voorganger:

Organist:

Lezeres:

Gastvrouw:

Gastvrouw 2:

Koffiedienst:

Collectedoelen:

Do

Ds. Marijn Vermet

Walter Wagenaar

Anneke Vrijland

Tamara Bonnema

Willemien Luytjes

Willemien Luytjes

Eigen gemeente en orgelfonds

15 september

Voorganger:

Organist:

Lezer:

Ouderling van dienst:

Gastvrouw:

Kosters:

Collectedoelen:

VEG Avondmaal

Ds. Ed van den Berg-Strijker

Kees Kleingeld

Piet van Ham

Renate Houtman

Riet Heijlaerts

Riet en Dik Valk

Eigen gemeente en hulpbehoevende
VEG-gemeenten buitenland

22 september

Voorganger:

Organist:

Lezer:

Gastvrouw:

Gastheer:

Koffiedienst:

Collectedoelen:

Do startzondag

Ds. Han Cuperus

Willem Vreeken

Hans Fronczek

Ineke Roodhuijzen

Hans Fronczek

Willemien Luytjes

Eigen gemeente en Vredescollecte

29 september

VEG

Voorganger:	Mw. Alette Dijkslag
Organist:	Kees Kleingeld
Lezer:	Jan-Evert Bom
Ouderling van dienst:	Renate Houtman
Gastheer:	Jan-Evert Bom
Kosters:	Adje Hageman en Riet Heijlaerts
Collectedoelen:	Eigen gemeente en Voedselverdeling

Agenda september

Alle activiteiten vinden plaats in de Doopsgezinde kerk, tenzij anders vermeld.

29-08	19.45 uur	Cantorijrepetitie	(Do/VEG)	
30-08	10.00 uur	Kerkenraadsvergadering	(VEG)	
05-09	18.00 uur	Eten en praten	(Do/VEG)	p 16
12-09	19.45 uur	Cantorijrepetitie	(Do/VEG)	
14-09	11.00 uur	Open Monumentendag		p 7
14-09		Vredesweek	(Do/VEG)	p 7
26-09	09.30 uur	Vrouwencontact	(VEG)	
26-09	17.30 uur	Mennomaaltijd	(Do)	
26-09	18.30 uur	Groot beraad	(Do)	
26-09	19.45 uur	Cantorijrepetitie	(Do/VEG)	
28-09		Gemeenteweekend	(Do)	
		Dopersduin Schoorl		p 28
01-10	14.00 uur	Do-Re-VEG-overleg		
02-10	10.30 uur	Vrouwencontact/zusterkring	(Do/VEG)	p 13
03-10	13.30 uur	Middagbijbelkring	(Do/VEG)	

Overdenking

Vrede Verbindt

De zomermaanden zijn voor mij de meest geschikte tijd om vakantie te houden. Dan neem ik de gelegenheid op een andere manier tegen het leven aan te kijken dan gebruikelijk. Of dat nu in relatie staat tot het wereldgebeuren, of het kerkelijk of gemeentelven, of dat het persoonlijk leven centraal staat. Ook dit jaar heb ik dat gedaan in een rustige omgeving. Dit jaar voor het eerst in een voor mij onbekende omgeving, Noord-Duitsland. Als kind kwam ik niet zoveel in Duitsland. Hoewel mijn grootmoeder oorspronkelijk uit het gebied kwam waar ik dit jaar met vakantie was. In Sleeswijk-Holstein. De verschillende vlaggen gaven een vertrouwd beeld. Rood-wit-blauw, alleen dan in omgekeerde volgorde. Wat dat betreft leek het wat op het huidige Nederlandse platteland, dacht ik bij mijzelf. Andersom wist ik ook dat mijn Duitse overgrootvader er in '40-45' plezier in had de lokale Sleeswijk-Holstein vlag op z'n kop op te hangen uit solidariteit met zijn genaturaliseerde dochter en haar Nederlandse familie. Het was zijn manier een sprankje van hoop en solidariteit te tonen in een verwarrende wereld waar geen plaats was voor hoopvolle gedachten op een langdurige vrede.

Gevoed door de lange periode zonder bloedige gevechten in eigen land is vrede voor de meeste Nederlanders vanzelfsprekend geworden. Er is iets geleerd van het verleden waarin we eensgezind riepen: "Nooit meer Auschwitz". "Nooit meer discriminatie en vervolging". "Nooit meer oorlog". Die hoop op betere tijden komt deze dagen in het gedrang door verschillende geweldsuitbarstingen dichterbij huis en verderop in de wereld. Het roept herinneringen op aan de donkere tijd van angst en afschrikking, van vijanddenken en wapenwedloop. Toch geloof ik dat het mogelijk is ons te bevrijden van een wereldbeeld dat ons angstig, machteloos en

onverschillig maakt. Daarvoor is het belangrijk op een andere manier naar de wereld te kijken. Mensen zijn sociale, relationele en met elkaar verbonden individuen die verlangen naar een menswaardig bestaan. Dwars door alle strijd en wanorde heen zijn er telkens weer mensen die op grond van dit fundamentele verlangen het verschil maken op weg naar vrede en onderlinge verbondenheid met elkaar.

Het zijn mensen die bruggen bouwen als de onderlinge menswaardige verbinding verbroken is. Dat is niet eenvoudig. Het is een proces van vrede dat begint in het eigen hart. Dit lichaamsdeel maakt ons gevoelig voor hen die lijden. Het is de vrede die begint en resulteert in de onderlinge verbondenheid met andere mensen, dichtbij en ver weg. Er zijn inmiddels vele organisaties die in binnen- en buitenland laten zien waar een verbinding is verbroken en hoe die weer tot stand wordt gebracht. Als we zo naar de wereld kijken om ons heen dan zien we overal tekenen van hoop. Dan beseffen we hoe belangrijk de kleine helende verhalen verbonden dienen te worden met dat ene grote verhaal, met die oude maar nog steeds springlevende droom van Vrede.

Op de momenten dat we in verwarring zijn door de wanorde in onze wereld is het goed je te realiseren dat we zijn verbonden met al die duizenden mensen die ons verlangen naar vrede delen. Dan is het goed te beseffen dat het samen onderweg zijn al een begin van vrede is.

Ik zie dan ook uit naar de komende maand die voor mij begint met een bijeenkomst waar verschillende leden van het Community Peacemaker Teams (voorheen Christian Peacemaker Teams) ga ontmoeten. Om later deze maand, met vele anderen, voor vrede onderweg te zijn in Dordrecht tijdens de Vredesweek. Verderop in dit blad en op internet kunt u daar meer over lezen.

Han Cuperus

Vredesweek

De Vredesweek wordt in Dordrecht georganiseerd door onder meer de Baptistengemeente met de Kruiskerk aan de Vrieseweg, de PKN gemeente in de Wilhelminakerk, de Remonstrantse Gemeente en uiteraard de Vrije Evangelische Gemeente en de Doopsgezinde Gemeente.

Alle activiteiten vinden plaats in het centrum van Dordrecht, en zijn bedoeld voor iedereen. Het is de bedoeling met elkaar in gesprek te gaan over het onderwerp VREDE op diverse wijzen. Hoe meer verschillende achtergronden, hoe interessanter de gesprekken zijn.

Het programma:

14 september, Monumentendag.

Ons gebouw is open van 10-17 uur. Wij zullen 3 concerten verzorgen, die alle in het teken van VREDE staan. Willem Vreeken begeleidt aan de piano de zangers: Han Cuperus, Hermine Dekkers, Udo Jansen, Jannie Kwakernaat, Willemien Luytjes, Ineke Roodhuijzen en Anneke Vrijland. Jannie en Willemien spelen ook nog fluit en klarinet. Om 16 uur is ook Antoinette Visscher op piano en lier te horen.

Concerten om 10.30, 13.30 en om 16 uur

15 september Kerkdiensten in het teken van Vrede

16 september, Gesprekstafels

Op maandagavond zullen in Wijkpunt De Eendracht, Marcellus Schampersstraat 1 in Dordrecht verschillende tafels staan waaraan we met elkaar zullen eten en met elkaar in gesprek gaan over vrede. We zouden het fijn vinden als mensen vanuit verschillende landen en vanuit diverse religies aanschuiven. Bij binnenkomst wordt aangegeven aan welke tafel je deel kan nemen. Iedere tafel heeft een gespreksleider met een aantal vragen en ieder aan de tafel krijgt gelegenheid om op de

vragen in te gaan vanuit haar/zijn beleving. De aanvangstijd van de avond wordt bekend gemaakt via vredesweekdordrecht.nl. Opgeven via: info@vredesweekdordrecht.nl

17 september Workshop verbindend communiceren.

Tijd: 19.30-22 uur, Locatie: Wilhelminakerk, Blekersdijk 41, 3311 LD Dordrecht, aanmelden bij: wwagenaar@gmail.com . Oorsprong: Methode gewelddoos communiceren van Marshall Rosenberg uit Amerika. We bieden bij de workshop 4 stappen aan in de communicatie: Waarnemen van een conflictsituatie, uitwisselen van de beleving van die situatie, verkennen van de belangen en behoeftes die er leven en het doen van een verzoek ter verbetering.

We proberen gedachten en verwijten achter ons te laten, omdat die de verbinding verstoren.

Doel: Kennismaken met verbindend communiceren en hulpmiddelen zien voor het toepassen daarvan.

Organisatie: Doopsgezinde Gemeente Dordrecht.

Trainers: Annemarie van Veen en Walter Wagenaar.

We zijn leden van deze gemeente en hebben samen zes trainingen gegeven, waarvan twee in het afgelopen jaar. En er staat er binnenkort nog een op stapel. Dat doen we erg graag, omdat het jullie als deelnemers handvatten geeft voor het verbeteren van jullie communicatie.

18 september Lezing met aansluitend discussie

Tijd: 19:30-21:30 uur, Locatie: Kosterij van de Remonstrantse Kerk, Cornelis de Wittstraat 28, 3311 GD Dordrecht. :

Kan Diepe Democratie bijdragen aan duurzame vrede?

De woensdagavond van de Vredesweek wordt een mix van geschiedenis en toekomstdenken. Het één kan niet zonder het andere, want: “Wie zijn geschiedenis niet kent, is gedoemd haar te herhalen” George Santayana.

Na twee vernietigende wereldoorlogen in de eerste helft van de 20 ste eeuw werd er eind jaren 40 serieus werk gemaakt van duurzame vrede. Hele nieuwe concepten werden uitgerold op

een ongekeerde schaal. Onder andere de Verenigde Naties en een Veiligheidsraad werden opgericht. De Universele Rechten van de Mens werden opgesteld. Het Neurenbergproces was een niet eerder vertoonde inspanning om de Tweede Wereldoorlog te verwerken. In heel West-Europa werd steeds beter samengewerkt, wat uiteindelijk leidde tot de Europese Unie. Het was een ongelooflijk vergaand vredesproces, dat grotendeels samenging met steeds meer democratie. Was die democratie de sleutel tot het - al dan niet tijdelijke - succes? Of was het dan toch de nucleaire dreiging tijdens de Koude Oorlog die voormalige aartsrivalen dwong tot vreedzame samenwerking?

Nu, na bijna 80 jaar vrede in West-Europa, lijkt oorlog weer aan de poort te kloppen. Zou nog diepere democratie misschien een middel kunnen zijn voor duurzame vrede?

Organisator van deze avond is David Klein, als innovatiedeskundige al 30 jaar actief op het gebied van duurzaamheid. Aan de TU Delft doceert hij vakken als Envisioning the Future, Understanding Values, Designing System Interventions, Advanced Concept Design en Design for Sustainability. Tegenwoordig houdt hij zich vooral bezig met burgerberaden, Deep Democracy en vernieuwende vormen van vreedzaam activisme.

Aanmelden: koster@remonstrant.nl

19 september: lezing Werken aan vrede in conflictgebieden.

Tijd: 20-22 uur Locatie: Kruiskerk, Vrieseweg 64, 3311 NX te Dordrecht

Tijdens het doopsgezinde wereldcongres in Straatsburg (1984) stelde Ron Sider de vraag: "Wat zou er gebeuren als christenen zich met dezelfde discipline en zelfopoffering geweldloos zouden inzetten voor vrede als legers zich inzetten voor oorlog?"

Het is de start van de Christian Peacemaker Teams die zich in conflictgebieden op uitnodiging van lokale vredesorganisaties

inzetten om tot vermindering van geweld en onderdrukking te komen. De teams maken als waarnemer en begeleider hun ervaringen met teksten, foto's en lezingen openbaar. Dit leidt tot afzwakking van het geweld en onderdrukking. Op dit moment is CPT actief in Canada, Colombia, Griekenland/Lesbos, Iraaks-Koerdistan, het grensgebied Mexico/Verenigde Staten en Palestina/Israël.

Sinds 2016 heeft ds. Han Cuperus, predikant van de Doopsgezinde en Vrije Evangelische Gemeente Dordrecht, deelgenomen aan verschillende delegatiereizen naar Palestina/Israël, Iraaks-Koerdistan en Lesbos.

In Jeruzalem, Hebron en het noorden van de Negev is Han getuige geweest van de spanningen door de muur, de wegblokkades en het uitbreiden van Israëliische nederzettingen. In Iraaks-Koerdistan heeft Han de verhalen gehoord over de Turkse bombardementen op het Koerdische deel van Irak. Daarnaast zijn de gevolgen van de uitputtende oliewinning en de jarenlange overheersing van Saddam Hoessein duidelijk zichtbaar. Op Lesbos heeft Han verschillende vluchtelingen bezocht en de verhalen gehoord over de gevolgen van de toestroom van de vluchtelingen voor de lokale bevolking.

20 september aanvang: 19.30 uur Een avond met muziek, open podium, acts. Locatie: Wilhelminakerk, Blekersdijk 41, 3311 LD Dordrecht. , Een ieder is welkom om acte de présence te geven. Opgeven via: info@vredesweekdordrecht.nl

21 september Walk of Peace.

Met elkaar al wandelend in gesprek gaan naar aanleiding van vragen. We wachten nog op toestemming van de gemeente voor wij de route bekend kunnen maken.

22 september Kerkdiensten in het kader van Vrede.

Mensen die willen helpen deze week, vooral bij de wandeling, gaarne aanmelden bij Han. hancuperus@gmail.com

WO III nadert?

Wie had ooit gedacht, dat we serieus hierover na zouden moeten denken. De meesten van ons hebben geen oorlog meegemaakt, of bewust meegemaakt. Toch is de wapenwedloop al een aantal jaren aan de gang.

Ik lees elke dag Clippingnews, de nieuwsbrief voor de zeescheepvaart. Daar zie je dat er al een aantal jaren door diverse landen, volop oorlogsschepen worden gebouwd.

Sinds vorig jaar bezoeken hoge officieren van het leger de grote belangrijke bedrijven in ons land om ze voorlichting te geven hoe te blijven produceren in oorlogstijd.

De Doopsgezinde Gemeenten zijn een Vredeskerk en wars van alles wat met wapens te maken heeft.

Toen ik in 1963 werd opgeroepen voor de dienstplicht, stond ik voor een moeilijke keuze, dienstweigeraar worden of toch in dienst gaan. Ondanks dat ik mij als een vredelievend mens beschouw, heb ik toch gekozen om in dienst te gaan.

Ik heb mijzelf de vraag gesteld, wat te doen als de vijand hier moordend en verkrachtend tekeergaat, wat doe je dan, Marius? Mijn antwoord was, de wapens pakken en verdedigen.

De komende jaren zullen weer vele jonge maar ook oudere mensen, zichzelf deze moeilijke vraag stellen.

Voor Doopsgezinden helemaal moeilijk, maar ze zullen zichzelf toch een antwoord moeten geven.

Laten we hopen dat WO III niet zal komen en de machthebbers inzien dat praten beter is dan oorlog, maar ik ben bang dat er nu wereldleiders zijn die verblind zijn door hun zucht naar macht.

Marius H. van Boven

God is Liefde

Naar aanleiding van een overdenking en Jesaja dacht ik het volgende:

God van Liefde

God der Wraake

God is Liefde

God van Liefde

Wat je uitzendt trek je aan en vermeedert. Ik wil denken aan God als Liefde, Bron van Liefde, Bron van Warmte, Bron van Goedheid. De Eeuwige zorgt voor jou en mij, voor allen, zonder onderscheid. Hij gaat naast je, steunt je en roept je. Hij inspireert.

God der Wraake

Over een God der Wraake kan ik kort zijn: wraak roept wraak op, wraak is duister agressie en vermeedert. Kwaad en agressie daar is al genoeg van.

God is Liefde

Liefde is licht, licht overwint

Als ik hierover schrijf voel ik me net rupsje-nooit-genoege.

Willemien Luytjes

Vrouwencontact te gast bij Zusterkring

Op woensdag **2 oktober** zijn de leden van het VEG vrouwencontact van harte uitgenodigd voor een bijeenkomst samen met de Doopsgezinde Zusterkring.

We beginnen om 10.30 uur met koffie in de kerk. Marjolein Peters uit Breda komt ons vertellen over haar hobby: quilten. We horen over de Doopsgezinde roots van deze handwerken en Marjolein heeft beloofd ook quilts mee te brengen.

Daarna gaan we rond 12.00 uur aan de lunch.

In verband met het inkopen voor de lunch, graag uiterlijk op 27 september aanmelden bij Johanna Versnel-Schoen (versnelw@gmail.com)

Vredesduif quilt Marjolein Peters

Gaan wij ook comforters maken?

Een dekbedovertrek, twee overhemden van Jan, een lapje in de uitverkoop en een 2 cm dikke polyester vulling, dat waren de ingrediënten voor een warme comforter van 1,5 bij 2 meter.

In heel Nederland zijn er groepen die comforters maken, die door Doopsgezind Wereldwerk naar vluchtelingenkampen worden gebracht. Ik had al eens meegeholpen met het knopen van comforters die in Den Haag waren gemaakt, bij het gemeenteweekend in Fredeshiem. Zelf een comforter maken leek me een te grote klus voor een niet ervaren naaister. Maar mijn taalmaatje werd enthousiast toen ik

over de comforters vertelde. Ze had er altijd een willen maken voor zichzelf. En zo ging ik naar het Polyetherpaleis in Den Haag om voor haar en voor mezelf een vulling te kopen.

Zijn er onder de lezers mensen die ook comforters willen maken? Neem dan even contact met mij op. Mail met op Hermine.dekkers@planet.nl of schiet me in de kerk even aan.

Janet heeft in ieder geval materiaal van haar moeder dat gebruikt kan worden. Als er mensen aan de slag willen, dan zal ik in de volgende Schakel nog een oproep doen voor katoenen lappen.

Ik ben benieuwd naar jullie reactie!

Hermine Dekkers

Zien soms even

'Zien soms even' is de titel van de gespreksmap, die zoals elk jaar door de Stichting voor Doopsgezinde Geloofsopbouw en Solidariteit (voorheen GDB) wordt uitgebracht.

In deze gespreksmap laten diverse kunstenaars zien hoe zij geraakt zijn door wat in een bijbels verhaal ter sprake komt. Soms heel verrassend zien zij iets wat wij eerder niet zagen. Elk hoofdstuk begint met het leven van een kunstenaar. Daarna volgt een bijbels verhaal.

De hoofdstukken zien er als volgt uit:

- 0 Startdag (zonder kunstenaar) over Menno's psalm (Ps 25)
- 1 Rembrandt van Rijn 'Op hoop van zegen' (Lukas 2: 21-41)
- 2 Grandma Moses 'Heimwee naar de toekomst' (Numeri 27)
- 3 Jan Mankes 'Tederheid' (Psalm 131; Mattheus 13)
- 4 Jan Wolkers 'Passie voor de schepping' (Genesis 2: 4-15)
- 5 Marc Chagall 'Liefde zoekt, vindt, deelt uit' (Hooglied 5 en Joh. 15:9-17)
- 6 Rineke Dijkstra 'De zachte blik' (Mat. 9: 35-38; Joh. 5: 1-9)
- 7 Vincent van Gogh 'Vreemdeling op aarde' (Marcus 8: 14-21)

De middagbijbelkring, de geloofsgespreksgroep gaan met het materiaal aan de slag. En ook tijdens het gemeenteweekend wordt er gebruik van gemaakt.

Het materiaal is als pdf te downloaden van de website <https://stichtingdgs.nl/> maar wie een papieren versie wil hebben kan deze voor € 10,00 (exclusief verzendkosten) aanschaffen.

Meld aan de kerkenraad wanneer u de papieren map wil aanschaffen, dan wordt de bestelling in een keer gedaan en kunnen we op verzendkosten besparen.

Eten en praten 5 september

Zoals afgesproken bij het groot beraad op 27 juni gaat de Geloofsgespreksgroep in een andere vorm verder. We beginnen eerder en we praten met elkaar bij een eenvoudige maaltijd. Onze inspiratie voor deze bijeenkomst halen we uit hoofdstuk 1 uit de map 'Zien soms even' 'Op hoop van zegen'.

Donderdag 5 september 18.00 tot 20.30 uur in de Doopsgezinde kerk. Meldt u aan vóór vrijdag 30 augustus a.s.

- app naar 06 20 33 89 14 of
- stuur een e-mail naar KR@dgddordrecht.doopsgezind.nl
- schrijf in op de intekenlijst in de kerk.

Iedereen is van harte welkom. Neem uw partner, een vriend of vriendin of een familielid mee.

Hans Fronczek

06 20 33 89 14

Noteer vast: lezing over Jan Mankes

De Stichting voor Doopsgezinde Geloofsopbouw en Solidariteit maakt het dit jaar mogelijk een spreker uit te nodigen voor een lezing over een van de kunstenaars die in de map 'Zien soms even' aan de orde komen. We maken in Dordrecht gebruik van deze mogelijkheid.

Ds. Leuny de Kam komt op **22 oktober** naar Dordrecht voor een lezing over Jan Mankes, zijn werk en de invloed van de bijbel. Noteer het alvast in uw agenda!

Zoals de ouden zeiden 27

Een algemeen kenmerk van bijbelteksten is dat van eyeopener. Soms gaat het om iets vanzelfsprekends, dat we dan toch weer vergeten zijn in ons gedrag op te nemen. Soms is het echt een heel nieuw idee. Ik noem maar wat, zoals de suggestie om je **andere wang toe te keren**, als je een klap krijgt. Daar kom je toch niet zo gauw op. Dat deze uitdrukking uit de bijbel komt, is volkomen duidelijk, maar daarover wil ik het nu niet hebben, al heb ik er nog wel een aardige anekdote over. Ooit belde een verontwaardigde moeder van een zondagschoolkind me op: ze keek uit het raam, zag dat haar kind een klap kreeg en tot haar verbazing keerde haar kind het slaande kind de andere wang toe. Toen haar kind weer binnenkwam riep ze hem op het matje en hij vertelde, dat hij dat op de zondagsschool had geleerd. Dus nu wilde ze wel eens even verhaal halen, want dit was echt onzin! Ik moest toegeven dat we het daarover hadden gehad op de zondagsschool, maar vroeg ook belangstellend hoe het was afgelopen. “Nou ja”, zei ze, “die andere jongen was verbaasd en toen gingen ze gezellig samen verder spelen.” Nu ze dit zo zei, was eigenlijk het gesprek ook afgelopen, want het had in dit geval kennelijk gewerkt.

Het ligt in je eigen mogelijkheden om een andere wang al dan niet toe te keren, maar dat ligt anders bij Spreuken 11,24: **Wie vrijgevig is, wordt alsmaar rijker, wie gierig is, wordt arm.** Daarvan schieten mijn wenkbrauwen omhoog, maar ik weet, dat er Amerikaanse televisiepredikers zijn, die dit propageren, in de hoop, dat de kijkers hun vrijgevigheid gestalte geven door de evangelisten van geld te voorzien in het vertrouwen dus, dat zij er zelf ook rijker van worden. Dat gebeurde in het verleden nogal eens, zodat de evangelisten dan rondreden in zes sportwagens, woonden in huizen met vierentwintig kamers en twee zwembaden, en verder ook baadden in weelde. Maar het is waarschijnlijker (bijbels gezien), dat het om een ander soort

rijkdom en armoede gaat: waardering - of gebrek daaraan - van medemensen die in je liefde en aandacht al dan niet mogen delen. Het gaat in bijbelse context zelden om aardse rijkdom al is daar niets mis mee, want het komt aan op wat je ermee doet. Maar denk aan die rijke jongeling die wil weten wat hij moet doen om 'de hemel' te bereiken (d.w.z. te doen wat goed is in de ogen van JHWH): eerder gaat een kameel door het oog van de naald dan dat die jongeling zijn doel bereikt. En daarbij laat ik dan maar weer in het midden of het om het kleine deurtje in de stadspoort gaat waardoor je alleen komt als je alle bepakking aflegt, of dat het een vertaalpuntje is en het gaat om een kabel die ook al niet zo makkelijk door het oog van de naald gaat. Goede vraag dus, maar jammer en helaas ...

Het botst een beetje met het eerste deel van het bekende:

Vraag en er zal je gegeven worden, zoek en je zult vinden, klop en er zal voor je worden open gedaan (Lk 11,9).

Eigenlijk staat dat er niet zo. Het is een beetje een samenvatting die we meestal als losse delen gebruiken. Mijn moeder riep als ik iets kwijt was: **zoek en je zult vinden**. En als er iemand wat ongeduldig aanbelde, zei ze: **klop en er zal voor je worden opengedaan**. Mijn doorgaans wat zuinige oudtante citeerde aan tafel als we aarzelend vroegen om nog een schepje van het een of ander: **vraag en er zal je gegeven worden**. Zo waren het praktische reacties op wat je zag gebeuren, maar oorspronkelijk zei Jezus dit drieluik om aan te tonen, dat je op G'd kunt vertrouwen. Als mensen al in de benen komen zonder dat ze er eigenlijk zin in hebben, hoe veel te meer kan je dan van G'd verwachten. En dan gaat het niet om een boek dat je niet kunt vinden of zo, maar om vertrouwen in het leven en vertrouwen op G'd.

Christien Duhoux-Rueb

De kreeft Hubert

Op de bodem van de zee kroop een grote kreeft voort.

“Deze wereld van groenige schemer bevalt me toch niet zo,” dacht het schaaldier. “Van de oude schelvissen heb ik gehoord dat in het oosten meer licht glanst.”

Zo snel als hij kon, ging Hubert de genoemde richting tegemoet. De zeebodem ging steeds meer schuin naar boven. Met vermoeide pootjes bleef de kreeft ten slotte staan.

‘Ja, hier is het water veel lichter,’ merkte hij. ‘Ja, hier wil ik blijven wonen. Want hier is de zee vol vrolijk schijnsel.’ Hubert smulde van mosselen en kleine visjes. Een prinsenleventje!

Maar de vreugde mocht niet lang duren. Na enkele dagen van smullen en lui leven kroop Hubert eens naar het strand toe. Daar stond hij bijna op het droge. Opeens pakte een aalscholver hem bij zijn beide scharen, en vloog met Hubert omhoog. De kreeft kon zich niet verdedigen, want zijn scharen zaten klem in de sterke, harde snavel.

De aalscholver vloog over het strand, daarna over grote, kale rotsen. Daar zou hij zijn vangst op de stenen te pletter gooien! En dan... Een smakelijk hapje!

Van angst sloot Hubert zijn ogen. Wat een afschuwelijk levenseinde!

Daar kwam opeens een zeearend aangevlogen. De aalscholver maakte razendsnel dat hij wegkwam, vloog harder dan ooit tevoren. Daarbij liet hij dat verhoopte hapje vallen.

Maar Hubert viel niet op de stenen, maar in het water. Het was een klein meertje, door rotsen omsloten. Plomp! Helemaal verdwaasd van de doorstane angst zakte het arme dier naar de bodem. Maar na een tijdje kwam hij weer tot zichzelf. Tot zijn

schrik merkte Hubert dat hij zijn twee scharen miste.
Afgeknepen door die snavel van de aalscholver!

“Gauw, ik moet proberen om uit dit water weg te komen, weer naar de zee toe!”

Hubert kroop over de bodem, wat gelukkig nog wel lukte. Maar tegen de steile rotsen opklimmen om het kleine meertje te verlaten ... Nee, dat ging helemaal niet .

Moedeloos zakte hij in het water terug, wachtte radeloos af, durfde nergens meer op te hopen.

“Ik zal nu wel verhongeren,” dacht het neerslachtige dier in doffe berusting. In dit water vind ik niets te eten.”

Vele dagen wachtte Hubert op zijn einde. De honger plaagde hem verschrikkelijk.

Ondanks zijn sombere gedachten merkte Hubert nog wel dat er kleine witte snippertjes naar beneden zakten en op de bodem bleven liggen. Nieuwsgierigheid won het van gedrukte stemming. Hubert ontdekte dat die snippertjes heel kleine stukjes vis waren. Gulzig werkte hij die naar binnen.

Er vlogen meeuwen over dit meertje. De zeevisjes, die ze al vliegend kauwden, vielen soms in stukjes uit hun snavel.

Ondanks het gemis van zijn zo belangrijke scharen kon de kreeft zich toch in leven houden. Die snippers vis waren zo zacht dat hij ze zomaar door kon slikken.

Gelukkig voor Hubert lieten die meeuwen heel wat stukjes vis in het rotsmeertje vallen. Omdat Hubert hier de enige bewoner was, kon hij er zich tegoed aandoen, zoveel hij wilde.

Een paar mensen, die veel belangstelling voor dieren hadden, zaten een hele dag aan het meertje. Ze hadden te doen met die eenzame Hubert.

Dankzij die mensen werden er levende kreeften uit viswinkels gehaald. Die dieren verhuisden naar Huberts meertje.

De dierenliefhebbers gooiden elke week heel wat stukken vis in hun water.

Hubert bleef zijn hele leven gebrekkig, maar leefde tevreden tussen zijn gezonde soortgenoten.

Han Messie

Democratie vraagt om religie

Bespreking van een boek geschreven door Hartmut Rosa.

Hartmut Rosa is een socioloog en politicoloog uit Duitsland. Zijn boeken worden wereldwijd vertaald. Hij is een veel gevraagde internationale spreker. Hartmut Rosa is voor zover ik heb kunnen ontdekken een pleitbezorger voor maatschappelijke onthaasting. Hij noemt zijn onthaastingstheorie ‘*resonantie*’. Deze onthaastingstheorie komt voort uit de kerken. In de kerken en andere religieuze gemeenschappen wordt vaak geoefend met ‘onthaasting’. Te denken valt aan meditatie en spirituele oefeningen. Zijn theorie van *resonantie* is buitengewoon interessant. In de uitdagende rede voor een gehoor van bisschoppelijke aanwezigen verwijst Hartmut Rosa naar de werking van muziek. De *resonantie* tussen een bespeler en instrument, tussen musici onderling en tussen hen en het publiek. Dit vraagt om een open, ontvankelijke houding. Anders gezegd, dat vraagt om een open houding naar de ander. Het verbinden met de ander en met iets dat groter is dan jezelf. Hoe we kunnen samenleven met anderen en hoe we ons dienen te verhouden tot de wereld.

Hartmut Rosa ervaart onze huidige samenleving als een ‘razende stilstand.’ Wat bedoelt hij daarmee? Er moet een permanente economische groei zijn. Als die groei er niet is, stort de economie in zo voorspellen gerenommeerde instituties.

Als we niet voldoende consumeren, komt er niet genoeg belasting binnen en daarmee schiet de werkeloosheid omhoog en kan ons zorgstelsel niet meer betaald worden. Kortom we moeten volgens economische maatstaven geforceerd blijven groeien. En daarvan zegt Hartmut, 'vinden we het gek dat mensen een burn-out oplopen en dat het klimaat stukgaat en dat mensen uitgeput raken en depressief worden.'

Die negatieve houding van meer consumeren, geforceerd economisch groeien wekt in ons als burgers een agressieve modus. Elke keer moeten we kijken waar we efficiënter kunnen werken, kunnen besparen op arbeid etc. Precies die houding is funest voor een democratie. Want zo bepleit Hartmut Rosa, 'democratie vraagt niet alleen dat je je stem één keer in de vier jaar laat horen, maar vooral leert luisteren hoe de andersdenkende met het begrip '*resonantie*' omgaat.' Door *resonantie* ontstaan nieuwe ideeën en perspectieven die o zo nodig zijn voor een democratische maatschappij. De huidige samenleving weet niet meer hoe ze zulke resonanties c.q. onthaasting moet cultiveren. Ik zou het willen noemen 'bevorderen en onderhouden.'

'En dat doen religies wel,' zegt Hartmut Rosa. Sterker nog: dat is de kern van religies: ze bieden verhalen, rituelen en symbolen waarin steeds weer de verbinding met anderen, ja zelfs met de wereld om ons heen gezocht wordt.

Kortom; dit boekje *Democratie vraagt om religie* is onontbeerlijk in tijden van secularisatie. Het biedt de mogelijkheid om opnieuw na te denken over de maatschappelijke rol van religiositeit.

Hans Fronczek

PS Een enkel citaat is van Sjoerd Mulder van dagblad Trouw en van Ronald van Raak hoogleraar Erasmiaanse waarden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam

Boekbespreking

In de derde week van de maand houden we de boekbespreking.

Nu valt de vredesweek in de derde week van september. En zijn er tal van activiteiten. Om die reden beginnen we de boekbespreking niet in september maar in oktober.

Jan-Evert Bom

Startzondag

VRIJ en VERBONDEN ZIEN, SOMS EVEN

Met dit jaarthema dat ons door de VEG en de Doopsgezinde Broederschap is aangereikt starten wij op 22 september het nieuwe seizoen. In 2025 is het 500 jaar geleden dat de anabaptisten zich in Zürich afscheidden van Zwingli. Uit onvrede over de verhouding tussen kerk en staat vond op 21 januari 1525 de eerste herdoop plaats. Een nieuwe tijd brak aan waarin mensen uit vrije wil Christus in verbondenheid volgden. Nog altijd zijn er mensen die ervoor kiezen dit zichtbaar te maken in hun omgeving.

Aan de hand van vragen zal er gelegenheid zijn met elkaar in gesprek te gaan over wanneer die vrijheid en verbondenheid

zichtbaar worden of zijn geworden. We zullen dit tijdens de dienst doen met een kopje koffie met iets lekkers.

Han Cuperus

Heppie Happie

Het diaconaal project voor dit jaar wordt gedragen door de Vrije Evangelische Gemeente en de Doopsgezinde Gemeente Dordrecht. De organisatie is in handen van Teunie Markensteijn, Johanna Versnel en ondergetekende.

Br. Marius van Boven kwam met het idee om het diaconaal project dit keer te richten op de financiering van het schoolontbijt. Veel kinderen gaan naar school zonder te hebben ontbeten, een slecht begin van de dag. De scholen van de Nestas scholengroep bieden hun leerlingen de mogelijkheid om op school te ontbijten onder de gezellige naam 'Heppie Happie'. In overleg met de GGD is een lijst opgesteld met gezonde ingrediënten voor het ontbijt. Tot eind van dit jaar wordt het schoolontbijt door de overheid gefinancierd. Dan stopt de regeling, maar de behoefte blijft natuurlijk bestaan.

De Nestas groep heeft enthousiast gereageerd op ons voorstel om geld bijeen te brengen om te zorgen dat het schoolontbijt ook volgend jaar weer door kan gaan.

Binnenkort gaan we op bezoek bij de John F. Kennedyschool (locatie Bosstraat) om kennis te maken en te kijken hoe we kunnen helpen.

We zullen in het oktobernummer van De Schakel de plannen toelichten.

Hermine Dekkers

Ds. Han Cuperus in het ND

Je zou niet zo gauw verwachten Han Cuperus in het Nederlands Dagblad aan te treffen, toch stond er op 15 juli een interview met hem in dit blad.

Deze zomer gaat het Nederlands Dagblad met mensen terug naar de plaats waar ze werden gedoopt. Hoe bepaalt dat hun leven en wat is er sindsdien gebeurd?

Door je vader worden gedoopt en jaren later je eigen zoon mogen dopen. Dominee Han Cuperus gaat helemaal stralen als hij vertelt wat dat laatste hem doet. 'Het was overweldigend. Het is misschien niet bescheiden, maar op dat moment was ik trots.'

Het hele interview kunt u lezen [op de website van het ND](#).

Van de redactie

Kopij voor het oktobernummer De Schakel graag vóór 17 september insturen. Stuur de VEG-kopij naar markensteijn@kpnmail.nl en Doopsgezinde kopij naar schakel@dgdordrecht.doopsgezind.nl. Bij voorkeur stukken niet langer dan 660 woorden. Graag de kopij aanleveren als platte tekst en bij het sturen van een foto vermelden wie de maker is. Het is belangrijk dat zowel de teksten als de afbeeldingen rechtenvrij zijn. Bovendien moeten de afgebeelde personen toestemming voor publicatie van de foto hebben gegeven. Wilt u een tekst of foto uit De Schakel overnemen, vraag dan toestemming bij schakel@dgdordrecht.doopsgezind.nl. Wij vragen dan of de auteur of fotograaf bezwaar heeft.

Doopsgezinde Gemeente Dordrecht

Van het klein beraad

Is er dan niets wat blijft?

*Neem nu de rode ranonkels
in de zachtgroene glazen vaas van mijn oma.
Rechte stelen, die na een dagje lichtjes buigen
om daarna sierlijk te gaan dansen.*

Ach, blijf zo!

Maar geknakt en enkelen verdroogd, verdwijnen ze.

*Of neem fietsbanden
ineens zijn ze blauw.*

Of de oude purperen mantel die te lang geworden is:

O, schrik, ik ben gekrompen.

*Geen enkele vorm ontkomt eraan
ver-an-de-ring.*

*Ik kan daartegenin
fier
een lied van David zingen*

*over de overvloeiende liefde,
die blijft stromen
altijd anders maar ook steeds hetzelfde,
van eeuwigheid tot eeuwigheid.*

Maar helpt het?

Ik citeer: je gaat het pas zien als je het doorhebt.

*Ach, laat ik gewoon beginnen met zingen,
mijn tonen verbinden met de grote woorden en klanken.*

*Misschien dat ik het dan doorkrijg,
meegenomen word in wat er te horen valt.*

Je gaat het pas horen als je meezingt.

Els de Clerq

Doopsgezind plus maart + april 2019

Met dit gedicht begonnen we 14 augustus onze vergadering van het klein beraad. In deze vergadering hebben we o.a. besproken wat voor de komende maand op stapel staat. Ik geef u een overzicht:

- Monumentendag 14 september (p 7)
- Vredesweek 14 t/m 22 september (p 7)
- Startzondag 22 september
- Groot beraad 26 september
- Gemeenteweekend Dopersduin, Schoorl (p 28)

Er is hard gewerkt door verschillende mensen om aan al deze activiteiten invulling te geven.

U bent van harte uitgenodigd mee te doen. Hetzij als deelnemer, hetzij als belangstellende vanaf de zijlijn. Elke inbreng wordt gewaardeerd!

Je gaat het pas horen als je meezingt.

Janet Manting

Gemeenteweekend 2024

Nog even in de herhaling:

Dit najaar willen we weer met elkaar een gemeenteweekend houden in Dopersduin te Schoorl. Deelnemers zullen net als vorig jaar vanuit de Doopsgezinde gemeentes Rotterdam, Dordrecht en Den Haag komen.

We gaan dit weekend aan de slag met het thema van de map: 'Zien, soms even' met subtitel 'Ik zie, ik zie wat jij niet ziet'. De invulling van het programma moet nog vorm krijgen, maar met de hulp van vele handen vanuit de verschillende gemeentes belooft het een mooi weekend worden.

Het weekend zal plaatsvinden op 28 en 29 september 2024.

U kunt zich aanmelden door: een mail te sturen naar: kr@dgdordrecht.doopsgezind.nl of via de intekenlijst in de kerk.

Bij de aanmelding graag doorgeven of u een een- of tweepersoonskamer wil, en met wie u dan de kamer deelt. Het aantal kamers is beperkt, dus alleen als het echt nodig is een kamer alleen boeken alstublieft.

Verder graag aangeven welke dieetwensen er zijn. Als er nog andere zaken van belang zijn bij het verblijf deze ook doorgeven.

De prijzen van de kamers zijn:

- 1-persoonskamer € 150,00.
- 2-persoonskamer € 130,00 per persoon.
- Slaaphuis 1 (geen sanitair op kamer) € 95,00 per persoon.
- Jongeren halve prijs.

De prijs mag geen belemmering zijn; als dat wel zo is neem dan contact op met uw predikant.

De kosten van het verblijf kunt u overmaken naar het banknummer van de Doopsgezinde gemeente Dordrecht: NL44 ABNA 0627 4808 37 Onder vermelding van gemeenteweekend 2024 en uw naam.

De organisatie:

Han Cuperus, Marijn Vermet,

Erica Wouterloot, Eva Obbes en Ineke Roodhuijzen

Kinderkampen Tent of Nations

Dit jaar is de opbrengst van de Vredescollecte bestemd voor de kinderkampen van Tent of Nations bij Bethlehem. Doopsgezind Wereldwerk ondersteunt al enige jaren de deelname van kansarme kinderen uit de omliggende Palestijnse dorpen en vluchtelingenkampen aan deze zomerkampen. Kinderkampen zijn één van de vredesprojecten van Tent of Nations.

Eén van de doelstellingen van zo'n zomerkamp is om creatief denken in de kinderen te ontwikkelen en verder een passie voor duurzame ontwikkeling. Het kamp biedt kinderen hiertoe een ondersteunende en voedende omgeving, waarin zij hun interesses en talenten kunnen ontwikkelen. Tenslotte leren ze in de kampen de noodzakelijke vaardigheden om aan een toekomst zonder geweld te kunnen werken.

Deelname aan deze zomerkampen kost ongeveer € 150 per kind. Met de opbrengst van deze Vredescollecte hoopt Doopsgezind Wereldwerk de deelname van zo veel mogelijk kinderen aan de komende zomerkampen mogelijk te maken.

Tent of Nations is een ecologische en educatieve boerderij van de Palestijns Christelijke familie Nassar op een heuveltop nabij Bethlehem. Belangrijke programmaonderdelen zijn theater, creatief schrijven en natuureducatie. Ondanks de moeilijke omstandigheden, zoals intimidatie en de steeds groter wordende dreiging van landonteigening, blijft de familie Nassar

zich op een geweldloze manier inzetten. Dankzij buitenlandse steun kan de familie blijven doorgaan met het omzetten van frustratie in positieve acties in haar vaak eenzame strijd voor vrede en gerechtigheid.

Overgenomen uit de Nieuwsbrief van Doopsgezind Wereldwerk. Je kunt je inschrijven voor de nieuwsbrief van wereldwerk op de website <https://dgwereldwerk.nl/>

Doopsgezind Jaarboekje

Misschien heeft u het al gelezen in Doopsgezind.NU. Het Doopsgezind Jaarboekje dit jaar komt alleen digitaal uit. Het is dit jaar gratis te downloaden via Mijn Doopsgezind. Mocht dat een probleem zijn, neem dan even contact op met Hermine Dekkers hermine.dekkers@planet.nl.

Mocht u nog niet geabonneerd zijn op de nieuwsbrief Doopsgezind.NU meld u dan aan <https://doopsgezinden.nl/>. U kunt onderaan in het blauwe gedeelte inschrijven.

Inventarisatie van ons kerkelijk erfgoed

Op 11 juli kwam Hanna Melse naar Dordrecht voor een inventarisatie van ons kerkelijk erfgoed.

Hanna werkt bij Museum Catharijne Convent en inventariseert vooral bij protestantse kerken. Ze vertelde dat het museum in 2016 het werk heeft voortgezet van de Stichting voor Kerkelijk Kunstbezit die in 2014 is opgeheven.

In 2020 heeft de Algemene Doopsgezinde Sociëteit (ADS) Museum Catharijne Convent gevraagd om het kerkelijk erfgoed bij Doopsgezinde kerken in Nederland uit te voeren. Ook met het oog op het in de toekomst sluiten van kerkgebouwen; dan wil je niet dat de inventaris verloren gaat.

Nu is onze kerk van 1968 en in eerste instantie dachten we dat we niet veel interessant kerkelijk erfgoed in huis hadden, maar Hanna Melse kwam toch graag langs. En dan blijken we toch wel interessante stukken in huis te hebben, alleen sta je daar normaal niet zo bij stil.

Alles is gefotografeerd en zoveel mogelijk gedocumenteerd. De gegevens worden ingevoerd in een database <https://kerkcollectie.catharijneconvent.nl/>. Het zal duidelijk zijn dat die database niet voor iedereen toegankelijk is. Immers je wilt niet dat iedereen kan zien waar kostbare stukken aanwezig zijn. Onze gegevens zijn inmiddels ingevoerd, en onze gemeente heeft een inlogcode om eigen bezit in te zien.

Hermine Dekkers

Anneke Jansz

Van het een komt het ander. Misschien hebt u wel eens gekeken naar het schilderij dat in de kleine zaal boven de kasten van de VEG hangt. Ook dat is gefotografeerd en beschreven. We wisten dat het ooit was geschonken aan de Doopsgezinde gemeente en in de jaren negentig is er nog eens eens een Doopsgezinde zuster uit Oosterhout op bezoek geweest die kon vertellen dat de schilder een voorouder van haar was. Omdat we wel graag de informatie over schenking

wilden vastleggen in de database, ging ik op onderzoek uit in het archief.

Ons archief, dat berust bij het Regionaal Archief Dordrecht, bevat keurig alle informatie over de schenking. Zo is er een briefkaart uit september 1952 waarin mej. E.G.N. de Wit informeert bij ds. A. Mulder of er in de geschiedenis van de Doopsgezinde gemeente een vrouw genaamd Anneke Jansz voorkomt die om der wille des geloofs werd verdrongen.

Haar moeder, Adriana Johanna de Wit-Lamme, was een kleindochter van de schilder en zij vond het een fijn idee wanneer het schilderij naar de Doopsgezinde Gemeente ging. In de correspondentie lees ik dat het schilderij eerst nog een tijdje thuis bij ds. Mulder hing. De kerk had met de watersnoodramp in 1953 veel waterschade opgelopen en de kerkenraads-kamer was dus op dat moment niet geschikt om het schilderij op te hangen.

We zien op het schilderij Anneke Jansz. Deze vrouw was zo onvoorzichtig in de wagen van IJsselmonde naar Rotterdam een geestelijk lied te zingen. Ze werd verraden en samen met Christina Barends werd ze gevangen genomen en veroordeeld, tot de verdrinkingsdood. Op weg naar haar terechtstelling liep ze op 24 januari 1539 met haar zoontje op de arm en vroeg omstanders zich over het kind te ontfermen. Een bakker nam het kind op en volgens het verhaal werd het jongetje later burgemeester van Rotterdam. We zien de Sint Laurenskerk en rechts het uithangbord van de bakkerij. De sneeuw op de grond herinnert ons er aan, dat het januari is. Anneke Jansz is terecht gekleed als een welgestelde vrouw in die tijd; zij en Christina Barends zijn omringd door soldeniers met hellebaarden.

Omdat het misschien wat lastig is alle details te zien op het hoog hangende schilderij is het afgedrukt op de achterzijde van deze Schakel.

Hermine Dekkers

Vrije Evangelische Gemeente Dordrecht

Vanuit de kerkenraadskamer

Behalve Renate waren we voltallig aanwezig als kerkenraad. Tegen het einde van de ochtend verwelkomden we Janet Manting en Ineke Roodhuijzen die enkele punten aanbrachten om gezamenlijk te bespreken.

We bespraken de diensten van de afgelopen weken en keken vooruit naar de activiteiten en diensten die voor ons liggen. Han is samen met anderen druk met de voorbereiding van de vredesweek, waarover hij uitgebreid heeft geschreven in de vorige Schakel.

De huisbezoeken door Han kwamen ter sprake en de gezamenlijk zomerdiensten.

De ontwikkelingen in de beroepingscommissie werden door Janet Manting toegelicht. Deze zijn gunstig zodat de beroepingscommissie weer voluit aan de slag kan.

Op een vraag over toevoeging van gezamenlijke collectebonnen wordt gemeld dat daarover nog wordt gebrainstormd door de penningmeesters.

De vergadering liep flink uit maar alle punten konden worden behandeld.

Namens de kerkenraad,
Olga Leenheer

Opgave collecten en giften

T.b.v. gemeente:

2 juni 2024	€ 78,00
16 juni 2024	€ 46,50
30 juni 2024	€ 58,50

T.b.v. externe doelen:

2 juni 2024 Voedselverdeling	€ 82,00
16 juni 2024 IKOS	€ 51,40
30 juni 2024 Mercy Ships	€ 65,00

Voedselverdeling Crabbehof (busje hal): € 102,00

In mei werd via de bank voor de voedselverdeling € 50,00 als gift ontvangen. En via Renate Houtman € 100,00 (gemeente).

Corrie Hofland heeft in juli voor € 195,36 aan boodschappen afgeleverd bij de voedselverdeling Crabbehof en in augustus voor € 199,32.

Corrie vertelde mij dat het dezelfde boodschappen zijn, maar dat alles weer iets duurder is geworden. Zo gaat het steeds met kleine beetje omhoog helaas.

Opnieuw onze hartelijke dank aan Corrie die dit iedere maand voor haar rekening neemt.

Hartelijk dank voor de giften,

Ineke Hageman (penningmeester)

Afscheid sprekers IKAA

(Interkerkelijke Kommissie Aangepaste Arbeid)

Namens onze gemeente hebben Hilda Popijus en Ineke Hageman de afscheidsdiensten van twee sprekers van de IKAA

bezoekt en hen ten afscheid een boeket bloemen aangeboden voor het vele werk dat zij verricht hebben binnen de IKAA.

Frans Riet nam afscheid op 16 juni na 41 jaar spreker te zijn geweest. Wel blijft hij nog in het bestuur zitten van de IKAA, waar hij ook al jaren inzit. En de nieuwsbrief verzorgt.

Rik Meeldijk nam op 30 juni na ruim 25 jaar afscheid als spreker en heeft ook veel andere activiteiten gedaan zoals het jaarlijkse kerstspel.

Allebei hebben zij dus heel veel betekend voor de IKAA en daarom vonden wij het als Vrije Evangelische Gemeente dan ook wel een bloemetje waard. Zij waren blij verrast met dit gebaar.

Onze gemeente draagt de IKAA een warm hart toe en is al van het begin betrokken bij dit initiatief om op een eenvoudige manier het woord van God te brengen aan mensen met een verstandelijke beperking. Het is fijn om te zien dat zij zich thuis voelen en gehoord met vertelling en zingen.

In november hebben we na zes jaar weer een dienst met de IKAA. Die wordt dan wel gehouden in de school waar de wekelijkse bijeenkomsten zijn, dit i.v.m. de te kleine ruimte die wij hebben in de Doopsgezinde kerk. T.z.t. hierover meer in de Schakel. Maar noteer alvast de datum 10 november.

Onze eigen predikant Han Cuperus zal de dienst leiden en Ronald Mulder begeleidt ons bij de liederen.

Namens de afvaardiging van onze gemeente bij de IKAA,
Hilda Popijus en Ineke Hageman

IKAA-diensten

IKAA verzorgt iedere zondag aangepaste kerkdiensten in het Insulacollege aan de Koningstraat 294 te Dordrecht.

Aanvang 10.00 uur.

Adreswijziging

Mevrouw Lenie Biemond is verhuisd naar
Henri Polakstraat 31, 3317 KN Dordrecht

Dank voor bloemen

Hartelijk bedankt voor de prachtige bos bloemen
die ik kreeg na de dienst van 30 juni.

Corry Bruinzeel

Verjaardagen september

3 september	Mw. G. Strijker-van den Berg
5 september	Dhr. R. Steenbergen
8 september	Mw. R. Houtman
11 september	Mw. M. Enter-Oosterom
15 september	Mw. O. Leenheer-Mol
15 september	Dhr. R.E. Fortuin

Van harte gefeliciteerd.

Verantwoording illustraties

- P 12 Tekeningen Willemien Luytjes
- P 13 Foto van quilt van Marjolein Peters
- p 14 Foto Jan Dekkers
- P 16 Jan Mankes Zelfportret met uil, (1911) Museum Arnhem
- P 23 Foto Jan-Evert Bom
- P 24 Logo Heppie Happie
- P 25 Foto van de pagina uit het Nederlands Dagblad
- P 30 Foto Hermine Dekkers
- P 36 Foto's Teunie Markensteijn
- P 40 Foto Leo de Man

Inhoudsopgave

Adressen Doopsgezinde gemeente	2
Kerkdiensten september.....	3
Agenda september	4
Overdenking	5
Vredesweek.....	7
WO III nadert?	11
God is Liefde	12
Vrouwencontact te gast bij Zusterkring	13
Gaan wij ook comforters maken?	13
Zien soms even	15
Eten en praten 5 september	16
Noteer vast: lezing over Jan Mankes	16
Zoals de ouden zeiden 27	17
De kreeft Hubert	19
Democratie vraagt om religie.....	21
Boekbespreking.....	23

Startzondag	23
Heppie Happie.....	24
Ds. Han Cuperus in het ND	25
Van de redactie	25
Doopsgezinde Gemeente Dordrecht.....	26
Van het klein beraad.....	26
Gemeenteweekend 2024	28
Kinderkampen Tent of Nations	29
Doopsgezind Jaarboekje	30
Inventarisatie van ons kerkelijk erfgoed	30
Anneke Jansz.....	31
Vrije Evangelische Gemeente Dordrecht	33
Vanuit de kerkenraadskamer	33
Opgave collecten en giften.....	34
Afscheid sprekers IKA.....	34
IKA-diensten.....	35
Adreswijziging.....	36
Dank voor bloemen	36
Verjaardagen september	36
Verantwoording illustraties	37
Inhoudsopgave	37
Adressen Vrije Evangelische gemeente Dordrecht.....	39

Adressen Vrije Evangelische gemeente Dordrecht

Predikant: ds. N.J. Cuperus
tel: 070-3584961/06-51581314
e-mail: hancuperus@gmail.com

Voorzitter: J-E. Bom, tel: 06-23809710
e-mail: jbom1@chello.nl

Secretaris: mw. O. Leenheer-Mol, tel: 078-6162917
e-mail: secretariaat@vegdordrecht.nl
e-mail: olgaleenheer@gmail.com

Penningmeester: mw. I. Hageman, tel: 06-41347065
e-mail: inekehageman65@gmail.com
Storting t.n.v. VEG Dordrecht
NL51 INGB 0001 5679 80

Leden: L. Bruinzeel, tel: 078-6140801
e-mail: lbruinzeel@concepts.nl
mw. R. Houtman, tel: 078-3000654
e-mail: renate1971@icloud.com

Financiële administratie: J.E. Bom, tel: 06-23809710
e-mail: jbom1@chello.nl

Administratie vaste vrijwillige bijdrage: mw. W. Bom-Bunk, tel.: 06-24981316
e-mail: wilbom343@gmail.com
Storting VVB t.n.v. VEG Dordrecht
NL81 INGB 0000 2750 12

Vertrouwenspersoon: mw. I. Hageman, tel: 06-41347065
e-mail: inekehageman65@gmail.com

Redactie Schakel: e-mail: markensteijn@kpnmail.nl
e-mail: jeannette.bosch@kpnmail.nl

Website: www.vegdordrecht.nl

Webmaster: webmaster@vegdordrecht.nl

*Ontnemen zij ons goed, vrouw, kind en eer en bloed,
Laat los in vast geloof, geen winst brengt hun die roof;
Wij blijven 't Rijk behouden.*

Uit het Lutherlied, vertaling prof. Kühler